
УДК [342.9:343.263.4](477)

В. В. ЧУМАК,

кандидат юридичних наук,

старший викладач кафедри адміністративної діяльності органів внутрішніх справ факультету з підготовки фахівців для підрозділів міліції громадської безпеки та кримінальної міліції у справах дітей Харківського національного університету внутрішніх справ

ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ТИМЧАСОВОГО ОБМЕЖЕННЯ ПРАВА ГРОМАДЯН НА ВИЇЗД ІЗ РЕСПУБЛІКИ БІЛОРУСЬ

Проаналізовано нормативно-правові акти, які регулюють адміністративно-правовий режим виїзду з Республіки Білорусь та в'їзду до Республіки Білорусь. Встановлено, що адміністративно-правовий режим виїзду з Республіки Білорусь і в'їзду до Республіки Білорусь представляє собою сукупність нормативно-правових актів Республіки Білорусь, що регламентують правила виїзду з Республіки Білорусь і в'їзду до Республіки Білорусь громадян Республіки Білорусь. Визначено правові підстави щодо тимчасового обмеження у праві громадян на виїзд із Республіки Білорусь.

Ключові слова: адміністративно-правовий режим, тимчасове обмеження, Республіка Білорусь, право громадян, виїзд.

Адміністративно-правовий режим виїзду з Республіки Білорусь і в'їзду до Республіки Білорусь, з одного боку, є складовою частиною адміністративно-правових режимів, спрямова-

них на забезпечення державної безпеки в цілому і державному кордоні зокрема. З іншого боку, він є самостійним адміністративним режимом, регулюючим безпосередньо суспільні

відносини, що виникають на державному кордоні у зв'язку з виїздом громадян Білорусі з Республіки Білорусь і в'їздом їх на територію Республіки Білорусь.

В останні роки білоруським законодавством зняті багато обмежень на в'їзд до Республіки Білорусь і виїзд з неї для білоруських та іноземних громадян, в результаті чого значно збільшився пасажиропотік осіб, які перетинають державний кордон у різних напрямках.

У 2011 р. в пунктах пропуску через Державний кордон Республіки Білорусь було виявлено понад 1000 осіб, в'їзд яким на територію Республіки Білорусь заборонений або небажаний. Співробітниками підрозділів прикордонного контролю виявлено понад 3 тис. осіб, право на виїзд яких з Республіки Білорусь тимчасово обмежено [1, с. 156].

Метою статті є з'ясування правових підстав для тимчасового обмеження у праві громадян на виїзд із Республіки Білорусь.

Адміністративно-правовий режим виїзду з Республіки Білорусь і в'їзду до Республіки Білорусь представляє собою сукупність нормативно-правових актів Республіки Білорусь, що регламентують правила виїзду з Республіки Білорусь і в'їзду до Республіки Білорусь громадян Республіки Білорусь, а також діяльність державних органів і посадових осіб щодо проведення ними необхідних організаційних управлінських заходів, спрямованих на забезпечення та функціонування цього режиму.

Система нормативних правових актів, що регулюють питання адміністративно-правового режиму виїзду з Республіки Білорусь і в'їзду до Республіки Білорусь, представлена Конституцією Республіки Білорусь (ст. 30 гарантує громадянам Республіки Білорусь право залишати Республіку Білорусь і безперешкодно повертатися назад); законами Республіки Білорусь («Про порядок виїзду з Республіки Білорусь і в'їзду до Республіки Білорусь громадян Республіки Білорусь» [2]; «Про громадянство Республіки Білорусь» [3] та ін.); указами та іншими нормативно-правовими актами Президента Республіки Білорусь («Про документування населення Республіки Білорусь» [4] та ін.); постановами та іншими нормативно-правовими актами Уряду Республіки Білорусь (Правила перебування іноземних громадян та осіб без громадянства в Республіці Білорусь [5]; Візові правила Республіки Білорусь [6]; Положення про порядок оформлення постійного проживання за межами Республіки Білорусь громадян Республіки Білорусь, які виїхали з

Республіки Білорусь для тимчасового перебування [7] та ін.); нормативно-правовими актами органів державного управління Республіки Білорусь (Інструкція про порядок організації роботи підрозділів із громадянства і міграції органів внутрішніх справ щодо видачі, обліку, обміну, визнання недійсним, вилучення, зберігання та знищення паспорта громадянина Республіки Білорусь [8] та ін.); актами інших державних органів (зокрема рішення Конституційного суду Республіки Білорусь про відповідність Конституції Республіки Білорусь закону Республіки Білорусь «Про порядок виїзду з Республіки Білорусь і в'їзду до Республіки Білорусь громадян Республіки Білорусь»).

Під час так званої перебудови законодавства Радянського Союзу, а потім і незалежних держав, яке регламентує виїзд громадян за кордон, принципово змінилося.

У ньому знайшли відображення багато норм міжнародного права, що стосуються прав людини, а також досвід регулювання виїзду громадян за кордон в інших державах. Нові норми міжнародного і національного законодавства в цій сфері суспільних відносин були закріплені в законі Республіки Білорусь «Про порядок виїзду з Республіки Білорусь і в'їзду до Республіки Білорусь громадян Республіки Білорусь» від 20 вересня 2009 р. [2]. Цей закон регулює правовідносини, що виникають у зв'язку з виїздом із Республіки Білорусь і в'їздом до Республіки Білорусь громадян, встановлює загальні правила виїзду з Республіки Білорусь і в'їзду до Республіки Білорусь громадян, у тому числі підстави та порядок тимчасового обмеження права громадян на виїзд з Республіки Білорусь, і особливості виїзду з Республіки Білорусь окремих категорій громадян, а також визначає загальні питання оформлення постійного проживання громадян за межами Республіки Білорусь.

На відміну від колишнього законодавства, що регулює виїзд громадян за кордон, новий закон гарантує відповідно до принципів Загальної декларації прав людини та інших загальноприйнятих міжнародно-правових актів забезпечення права громадянина Республіки Білорусь вільно залишати свою країну і повертатися в неї. Закон є основним правовим актом, що регулює питання виїзду з Республіки Білорусь та в'їзду до неї білоруських громадян.

Закон про виїзд і в'їзд закріпив такі принципи положення, що регулюють питання виїзду і в'їзду до Республіки Білорусь її громадян: кожен громадянин Республіки Білорусь має права

виїжджати з Республіки Білорусь та в'їжджати до Республіки Білорусь; громадянин Республіки Білорусь не може бути позбавлений права на в'їзд до Республіки Білорусь; громадянин Республіки Білорусь не може бути позбавлений права на виїзд з Республіки Білорусь. Право на виїзд громадянина Республіки Білорусь може бути тимчасово обмежено відповідно до законодавства Республіки Білорусь.

Відповідно до ст. 7 закону Республіки Білорусь «Про порядок виїзду з Республіки Білорусь і в'їзду до Республіки Білорусь громадян Республіки Білорусь» право громадянина на виїзд з Республіки Білорусь може бути тимчасово обмежено [2].

По-перше, якщо громадянин обізнаний з відомостями, що становлять державну таємницю, – до закінчення терміну, встановленого в договорі про допуск до державних секретів.

Громадяни допускаються до державних секретів на підставі укладеного з ними в добровільному порядку договору. Такий договір передбачає: прийняття громадянином зобов'язання перед державою з нерозповсюдження довірених відомостей, що становлять державні секрети; встановлення часткових тимчасових обмежень прав (у нашому випадку – права громадянина на виїзд за кордон); проведення щодо певної категорії громадян спеціальних перевірочних заходів органами державної безпеки.

Відповідно до закону Республіки Білорусь «Про державні секрети» фізична особа вважається володіє відомостями, що становлять державну таємницю з моменту доступу до зазначеної категорії інформації [9].

На практиці державні чиновники часто плутають доступ з допуском. Якщо допуск тільки створює можливість ознайомлення з державними секретами, то доступ являє собою безпосереднє ознайомлення. Сам по собі допуск не є підставою для тимчасового обмеження права на виїзд із Республіки Білорусь.

Порядок доступу до державних секретів визначається керівниками органів законодавчої, виконавчої, судової влади, органів місцевого самоврядування, органів державного контролю і нагляду, юридичних осіб, незалежно від форм власності, несучих персональну відповідальність за створення таких умов, за яких особи знайомляться тільки з тими відомостями, які необхідні їм для виконання посадових обов'язків.

Строк обмеження виїзду громадянина Республіки Білорусь за кордон після того, як він перестає працювати (володіти) з секретами, дорівнює п'яти рокам. У ряді випадків цей

термін може бути продовжений ще на п'ять років за рішенням відповідних державних органів.

По-друге, якщо він є підозрюваним або обвинуваченим у кримінальній справі, – на строк, установлений органом кримінального переслідування, але не більше ніж до припинення кримінального переслідування або до набрання вироком суду чинності.

Відповідно до ст. 175, 176 КПК Республіки Білорусь кримінальні справи порушуються органом дізнання, слідчим, прокурором у межах своєї компетенції. Про порушення кримінальної справи зазначені особи виносять постанову, копія якої направляється прокуророві. Таким чином, момент початку тимчасового обмеження права громадян Республіки Білорусь на виїзд визначається моментом винесення постанови про порушення кримінальної справи [10].

У ряді випадків може мати місце порушення кримінальної справи за фактом учинення злочину. У цій ситуації, виходячи зі змісту кримінально-процесуального законодавства, моментом початку дії розглянутої підстави для обмеження виїзду буде винесення постанови про притягнення громадянина Республіки Білорусь як підозрюваного або обвинуваченого (ст. 40 і 240 КПК Республіки Білорусь). Проведення у справі на стадії попереднього розслідування закінчується або припиненням кримінального переслідування відносно цієї особи, або направленням справи до суду. Суд, у свою чергу, або припиняє його, або виносить вирок.

У разі припинення справи органами кримінального переслідування або судом відпадає і підстава в тимчасовому обмеженні права громадян Республіки Білорусь на виїзд [10]. У разі ж винесення виправдувального вироку або обвинувального вироку з призначенням покарання, не пов'язаного з позбавленням волі, також відпадає підстава для обмеження на виїзд.

По-третє, якщо він засуджений за вчинення злочину, за винятком засуджених без призначення покарання або до покарання у вигляді позбавлення права займати певні посади або займатися певною діяльністю, – на строк, установлений органом або установою, виконуючими покарання або інші заходи кримінальної відповідальності, але не більше ніж до відбуття покарання або звільнення від покарання, або до закінчення строку відстрочки виконання покарання або випробувального терміну.

По-четверте, якщо за ним встановлено превентивний нагляд, – до припинення превентивного нагляду.

По-п'яте, якщо він не виконує без поважних причин майнові, податкові або інші зобов'язання перед Республікою Білорусь, її адміністративно-територіальними одиницями, фізичними та юридичними особами, встановлені вступили в законну силу судовими постановами або виконавчими документами, – на строк, установлений судом, але не більше ніж до виконання зобов'язань.

По-шосте, якщо йому пред'явлено цивільний позов у суді, – на строк, установлений судом, але не більше ніж до закінчення провадження у справі.

По-сьоме, якщо він є боржником у справі про економічну неспроможність (банкрутство) або зацікавленою особою щодо боржника – юридичної особи, – з моменту відкриття конкурсного виробництва на строк, установлений судом, але не більше ніж до закінчення провадження у справі про економічну неспроможність (банкрутство).

По-восьме, якщо він ухиляється від явки на заходи щодо призову на військову службу, службу в резерві, – до явки на заходи щодо призову на військову службу, службу в резерві.

По-дев'яте, якщо він стоїть на профілактичному обліку в органах державної безпеки Республіки Білорусь, – до зняття з профілактичного обліку [2].

Необхідно підкреслити, що встановлений законодавцем перелік підстав для тимчасового обмеження права громадянина Республіки Білорусь для виїзду за її межі є вичерпним. Державні органи Республіки Білорусь та посадові особи, які забезпечують дію адміністративно-правового режиму «виїзд – в'їзд», не вправі вводити інших (додаткових) підстав для обмеження конституційного права громадян Республіки Білорусь на вільне пересування.

Рішення про тимчасове обмеження права громадян на виїзд із Республіки Білорусь приймається: 1) державними органами Республіки Білорусь та іншими юридичними особами, що уклали з громадянами договори про допуск до державних секретів, – щодо громадян, обізнаних про відомості, що становлять державну таємницю; 2) органами кримінального переслідування – щодо громадян, підозрюваних або обвинувачених у кримінальних справах; 3) органами та установами, виконуючими покарання або інші заходи кримінальної відповідальності, – щодо громадян, засуджених за учинення злочину; 4) судами – щодо громадян, за якими встановлено превентивний нагляд; не виконують без поважних причин майнові, пода-

ткові або інші зобов'язання перед Республікою Білорусь, її адміністративно-територіальними одиницями, фізичними та юридичними особами, що встановлено судовими постановами або виконавчими документами, які вступили в силу; яким пред'явлено цивільний позов в суді; є боржниками у справах про економічну неспроможність (банкрутство) або зацікавленими особами щодо боржника – юридичної особи; 5) військовими комісаріатами – щодо громадян, які ухиляються від явки на заходи щодо призову на військову службу, службу в резерві.

Слід зазначити, що громадянину, право на виїзд якого з Республіки Білорусь тимчасово обмежено, у зв'язку з необхідністю його термінового лікування або участі в кримінальному процесі за межами Республіки Білорусь, або у зв'язку з тяжкою хворобою або смертю близького родича, що проживає за межами Республіки Білорусь, може бути дозволено виїзд з Республіки Білорусь на певний термін.

Дозвіл на виїзд із Республіки Білорусь на певний строк громадян, право на виїзд яких з Республіки Білорусь тимчасово обмежено, приймається державними органами Республіки Білорусь або іншими юридичними особами, які прийняли рішення про тимчасове обмеження права громадян на виїзд з Республіки Білорусь, за винятком громадян, за якими встановлений превентивний нагляд, рішення про дозвіл виїзду яких із Республіки Білорусь на певний строк приймаються органами або установами, виконання покарання або інші заходи кримінальної відповідальності.

Законодавцем передбачено, що відомості про громадян, щодо яких прийнято рішення про тимчасове обмеження їх права на виїзд із Республіки Білорусь, а також відомості про прийняття щодо таких громадян рішення про дозвіл виїзду з Республіки Білорусь на певний строк включаються в банк даних про громадян, право на виїзд яких із Республіки Білорусь тимчасово обмежено.

Положення про банк даних щодо громадян Республіки Білорусь, право на виїзд яких із Республіки Білорусь тимчасово обмежено, затверджено указом Президента Республіки Білорусь «Про спрощення порядку виїзду з Республіки Білорусь» від 17 грудня 2007 р. № 643. Банк даних створений для забезпечення обліку громадян, щодо яких прийнято рішення про тимчасове обмеження їх права на виїзд із Республіки Білорусь, зняття тимчасового обмеження права на виїзд із Республіки Білорусь, дозвіл виїзду з Республіки Білорусь на певний термін, а також

обліку неповнолітніх, щодо яких судом установлено порядок виїзду з Республіки Білорусь.

Ведення банку даних здійснюється МВС Республіки Білорусь шляхом збору достовірних і актуальних відомостей про громадян, оперативно подаються на електронних носіях інформації державними органами, зазначеними в положенні про нього.

У банк даних подаються такі відомості про громадян, щодо яких прийнято рішення про тимчасове обмеження права на виїзд з Республіки Білорусь або зняття такого обмеження: прізвище, ім'я, по батькові (за його наявності); дата народження, місце народження (країна, область, район, населений пункт); ідентифікаційний номер; вид документа, що посвідчує особу; серія та номер документа, що посвідчує особу; номер кримінальної справи (за його наявності); категорія обліку; застосований захід; державний орган, що надав відомості; посада, прізвище, ініціали посадової особи, що прийняла рішення про тимчасове обмеження права громадянина на виїзд із Республіки Білорусь або зняття такого обмеження; дата прийняття рішення про тимчасове обмеження права громадянина на виїзд із Республіки Білорусь або зняття такого обмеження.

Цим же указом установлено, що паспорт громадянина Республіки Білорусь є дійсним для тимчасових виїздів за межі Республіки Білорусь без проставлення в ньому відмітки про тимчасовий виїзд із Республіки Білорусь.

Рішення про тимчасове обмеження права громадян на виїзд з Республіки Білорусь та вирішення виїзду з Республіки Білорусь на певний строк громадян, право на виїзд яких з Республіки Білорусь тимчасово обмежено, виконується органами прикордонної служби Республіки Білорусь у пунктах пропуску через державний кордон у порядку, що встановлюється ЦПК Республіки Білорусь.

Порядок зняття тимчасового обмеження права громадян на виїзд з Республіки Білорусь визначено ст. 11 Закону Республіки Білорусь «Про порядок виїзду з Республіки Білорусь і в'їзду до Республіки Білорусь громадян Республіки Білорусь». Закінчення строків і відпадання підстав, зазначених вище, тягнуть зняття тимчасового обмеження права громадян на виїзд з Республіки Білорусь, яке оформляється відповідним рішенням [2].

Рішення про зняття тимчасового обмеження права громадян на виїзд із Республіки Білорусь приймається державними органами Республіки Білорусь та іншими юридичними особами,

які прийняли рішення про тимчасове обмеження права громадян на виїзд з Республіки Білорусь.

Державний орган Республіки Білорусь або інша юридична особа, які прийняли рішення про тимчасове обмеження права громадянина на виїзд із Республіки Білорусь, не пізніше одного дня з дати прийняття рішення про зняття тимчасового обмеження права громадянина на виїзд з Республіки Білорусь направляють громадянина відповідне повідомлення.

Відомості про зняття тимчасового обмеження права громадян на виїзд із Республіки Білорусь включаються в банк даних про громадян, право на виїзд яких із Республіки Білорусь тимчасово обмежено.

Отже, виходячи з положень чинного законодавства Республіки Білорусь, до основних підстав щодо тимчасового обмеження у праві громадян на виїзд із Республіки Білорусь можна віднести такі:

- якщо особа обізнана з відомостями, що становлять державну таємницю, – до закінчення терміну, встановленого в договорі про допуск до державних секретів;

- якщо особа є підозрюваною або обвинуваченою у кримінальній справі, – на строк, установлений органом кримінального переслідування, але не більше ніж до припинення кримінального переслідування або до вступу вироку суду в законну силу;

- якщо особа засуджена за вчинення злочину, за винятком засуджених без призначення покарання або до покарання у вигляді позбавлення права займати певні посади або займатися певною діяльністю, – на строк, установлений органом або установою, виконуючими покарання або інші заходи кримінальної відповідальності, але не більше ніж до відбуття покарання або звільнення від покарання або до закінчення строку відстрочки виконання покарання або випробувального терміну;

- якщо за особою встановлено превентивний нагляд, – до припинення превентивного нагляду;

- якщо особа не виконує без поважних причин майнові, податкові або інші зобов'язання перед Республікою Білорусь, її адміністративно-територіальними одиницями, фізичними та юридичними особами, що встановлено судовими постановами або виконавчими документами, які вступили в силу, – на строк, установлений судом, але не більше ніж до виконання зобов'язань;

– якщо особі пред'явлено цивільний позов у суді, – на строк, встановлений судом, але не більше ніж до закінчення провадження у справі;

– якщо особа є боржником у справі про економічну неспроможність (банкрутство) або зацікавленою особою щодо боржника – юридичної особи, – з моменту відкриття конкурсного виробництва на строк, встановлений судом, але не більше ніж до закінчення провадження у справі про економічну неспроможність (банкрутство);

– якщо особа ухиляється від явки на заходи щодо призову на військову службу, службу в резерві, – до явки на заходи щодо призову на військову службу, службу в резерві;

– якщо особа стоїть на профілактичному обліку в органах державної безпеки Республіки Білорусь, – до зняття з профілактичного обліку.

Також, виходячи з вищезазначеного, можна дійти висновку, що адміністративно-правовий режим виїзду з Республіки Білорусь та в'їзду до Республіки Білорусь регулюється Конституцією Республіки Білорусь, законами Республіки Білорусь («Про порядок виїзду з Республіки Білорусь і в'їзду до Республіки Білорусь громадян Республіки Білорусь», «Про громадянство Республіки Білорусь» та ін.); указами

та іншими нормативно-правовими актами Президента Республіки Білорусь («Про документування населення Республіки Білорусь» та ін.); постановами та іншими нормативно-правовими актами Уряду Республіки Білорусь (Правила перебування іноземних громадян та осіб без громадянства в Республіці Білорусь, Візові правила Республіки Білорусь, Положення про порядок оформлення постійного проживання за межами Республіки Білорусь громадян Республіки Білорусь, які виїхали з Республіки Білорусь для тимчасового перебування, та ін.); нормативно-правовими актами органів державного управління Республіки Білорусь (Інструкція про порядок організації роботи підрозділів із громадянства і міграції органів внутрішніх справ щодо видачі, обліку, обміну, визнання недійсним, вилучення, зберігання та знищення паспорта громадянина Республіки Білорусь та ін.); актами інших державних органів, зокрема (рішення Конституційного суду Республіки Білорусь про відповідність Конституції Республіки Білорусь закону Республіки Білорусь «Про порядок виїзду з Республіки Білорусь і в'їзду до Республіки Білорусь громадян Республіки Білорусь»).

Список використаних джерел

1. Ермолович В. Ф. Административно-правовые режимы Республики Беларусь : учебник / под общ. ред. В. Ф. Ермоловича ; МВД Республики Беларусь, учреждение образования «Акад. МВД Республики Беларусь». – Минск : Акад. МВД, 2013. – 291 с.
2. О порядке выезда из Республики Беларусь и въезда в Республику Беларусь граждан Республики Беларусь : закон Республики Беларусь от 20.09.2009 № 49-3 [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.pravo.by/main.aspx?guid=3871&p0=h10900049>.
3. О гражданстве Республики Беларусь : закон Республики Беларусь от 01.08.2002 № 354-3 [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://pravo.by/main.aspx?guid=3871&p0=h10200136&p2>.
4. О документировании населения Республики Беларусь (вместе с Положением о документах, удостоверяющих личность, Положением о документах для выезда из Республики Беларусь и (или) въезда в Республику Беларусь) : указ Президента Республики Беларусь от 03.06.2008 № 294 [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://pravo.by/main.aspx?guid=3871&p0=p30800294&p2>.
5. Об утверждении Правил пребывания иностранных граждан и лиц без гражданства в Республике Беларусь : постановление Совета Министров Республики Беларусь от 20.01.2006 № 73 [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.pravo.by/main.aspx?guid=3871&p0=c20600073&p2>.
6. Об утверждении визовых правил Республики Беларусь : постановление Совета Министров Республики Беларусь от 15.07.2010 № 1065 [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.pravo.by/main.aspx?guid=3871&p0=C21001065&p2>.
7. Об утверждении Положения о порядке оформления постоянного проживания за пределами Республики Беларусь граждан Республики Беларусь, выехавших из Республики Беларусь для временного пребывания : постановление Совета Министров Республики Беларусь от 30.03.2010 № 467 [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://pravo.levonevsky.org/bazaby11/republic06/text844.htm>.
8. Об утверждении Инструкции о порядке организации работы подразделений по гражданству и миграции органов внутренних дел по выдаче, учету, признанию недействительным, изъятию, хранению и уничтожению паспорта гражданина Республики Беларусь : постановление Министерства внутренних дел Республики Беларусь от 28.06.2010 № 200 [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://pravo.levonevsky.org/bazaby11/republic05/text727.htm>.
9. О государственных секретах : закон Республики Беларусь от 19.07.2010 № 170-3 [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://pravo.by/main.aspx?guid=3871&p0=H11000170&p2>.

10. Уголовно-процессуальный кодекс Республики Беларусь : закон Республики Беларусь от 16.07.1999 № 295-3 [Электронный ресурс]. – Режим доступа: http://etalonline.by/?type=text&regnum=HK9900295#load_text_none_1_.

Надійшла до редколегії 29.11.2013

ЧУМАК В. В. ПРАВОВОЕ РЕГУЛИРОВАНИЕ ВРЕМЕННОГО ОГРАНИЧЕНИЯ ПРАВА ГРАЖДАН НА ВЫЕЗД ИЗ РЕСПУБЛИКИ БЕЛАРУСЬ

Проанализированы нормативно-правовые акты, регулирующие административно-правовой режим выезда из Республики Беларусь и въезда в Республику Беларусь. Установлено, что административно-правовой режим выезда из Республики Беларусь и въезда в Республику Беларусь представляет собой совокупность нормативно-правовых актов Республики Беларусь, регламентирующих правила выезда из Республики Беларусь и въезда в Республику Беларусь граждан Республики Беларусь. Определены правовые основания для временного ограничения в праве граждан на выезд из Республики Беларусь.

Ключевые слова: административно-правовой режим, временное ограничение, Республика Беларусь, право граждан, выезд.

CHUMAK V. V. LAW REGULATION OF THE TEMPORARY RESTRICT ON THE RIGHT OF CITIZENS TO DEPARTURE FROM THE BELARUS REPUBLIC

This article is stating, that the administrative and legal regime of entry and departure from the Belarus Republic is a set of normative legal acts, which regulates exit and entry into the Belarus Republic of citizens of the Republic, as well as activities of public authorities and officials on carrying out their organizational and management measures, necessary to ensure the functioning of this regime.

The basic grounds for the temporary restriction of the right of citizens to travel to the Republic of Belarus:

- If a person familiar with the information constituting a state secret – before the deadline specified in the agreement on access to state secrets;
- If a person is a suspect or accused in a criminal case – for a period established by the prosecution, but no more than the cessation of criminal prosecution or till the sentence of the court becomes final;
- If the person is convicted of an offense except convicted without punishment or the penalty of deprivation of the right to occupy certain positions or engage in certain activities – for the period prescribed by authority or body, performing penalties or other measures of criminal responsibility, but not more than to sentence or release from punishment or before the expiry of suspended sentence or probation;
- If a preventive supervision is established over the person – till the cessation of preventive supervision;
- If person fails to comply without good cause property, tax or other obligations to Belarus, its administrative-territorial units, individuals and legal entities, established and entered into force by court orders or executive documents – for the period prescribed by the court, but no more than to fulfill obligations;
- If person filed a civil action in court – for the period, prescribed by the court, but not longer than the end of the proceedings;
- If person is a debtor in a case of economic insolvency (bankruptcy) or interested party against a debtor-legal entity – from the opening of bankruptcy proceedings for a period set by the court, but not longer than the end of proceedings on economic insolvency (bankruptcy);
- If a person evades appearance on measures to conscription or reserve – till appearing of measures to conscription or reserve;
- If the person is on preventive register in the state security of Belarus Republic – till the lifting of preventive account.

Keywords: administrative and legal procedures, temporary restriction, Belarus Republic, the right of citizens, departure.